

Handläggare
Eiderbrant Ulf

Datum
2016-01-29

Diarienummer
SCN-2015-0392

Socialnämnden

Remiss: Ökad tillgänglighet till sprututbytesverksamheter i Sverige

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet enligt upprättat förslag

Ärendet

Socialdepartementet föreslår ökad tillgänglighet till sprututbytesverksamheter i Sverige för att minska smittspridning av allvarliga sjukdomar och förbättra hälsan hos narkomaner med ett injektionsmissbruk.

Uppsala kommun har ombetts att lämna ett yttrande över socialdepartementets förslag till lagändring av lagen (2206:323) om utbyte av sprutor och kanyler.

Sammanfattning

Socialdepartementet redogör i remisspromemorian för förslagen till ändrad lagstiftning. Forskningen har visat att sprututbytesverksamhet med rena sprutor och kanyler och är en effektiv metod för att minska smittspridning av allvarliga infektionssjukdomar som hepatit B, C och hiv. Injektionsmissbrukare är en utsatt grupp som löper hög risk att drabbas av infektionssjukdomar som behöver behandling. Sprututbytesverksamhet syftar till att minska smittspridningen men också att vara en lågtröskelmottagning för hälsofrämjande insatser för målgruppen. Verksamhet ska bedriva ett motivationsarbete och erbjuda vägar in i behandling för missbruk och beroende. I remisspromemorian betonas att den narkotikarelaterade dödligheten har ökat kraftigt i Sverige och att insatser behöver göras för att vända den trenden. Sprututbytesverksamhet är en väg som har visat positiva resultat med både minskat smittspridning och bättre hälsa hos målgruppen. Trots en lagstiftning sedan 2006 som möjliggör sprututbytesverksamhet i landstingsregi så har endast sex verksamheter startats i Sverige. För att underlätta inrättandet av nya verksamheter föreslås en lagändring med att landstinget blir ensam huvudman för att ansöka om och driva verksamheten. Mot bakgrund av att injektionsmissbrukare ofta debuterar med ett injektionsmissbruk före 20 års ålder föreslår man även en sänkning av lagstiftningens ålderskrav till 18 år för mottagande av sprutor och kanyler. Förvaltningen föreslår nämnden att bifalla huvudförslaget om att kravet på

gemensam ansökan mellan kommun och landsting tas bort och att landstinget ensamt får ansöka om att starta en sprututbytesverksamhet. När det gäller förslaget om sänkt åldersgräns för tillgång till sprututbytesverksamhet så föreslår förvaltningen nämnden att avvisa departementets förslag till lagändring.

Sprututbytesverksamhet i Uppsala

Landstinget i Uppsala län har beslutat att under 2016 inrätta en öppen mottagning med sprututbytesverksamhet i Uppsala. Verksamheten ska samordnas med mottagningen för hemlösa och inordnas i samma lokaler.

Socialförvaltningen

Jan Holmlund
Direktör

Handläggare
Eiderbrant Ulf

Datum
2016-01-29

Diarienummer
SCN-2015-0392

Yttrande s2015/07589/FST
Socialdepartementet
s.registrator@regeringskansliet.se
s.fst@regeringskansliet.se

Yttrande över Socialdepartementets promemoria Ds 2015:56

Ökad tillgänglighet till sprututbytesverksamheter i Sverige

Sammanfattning

Socialnämnden i Uppsala kommun ställer sig positiv till förslaget om att ta bort kravet på samtycke från varje enskild kommun vid drivande av en sprututbytesverksamhet. I övrigt anser nämnden att bosättningskravet bör vara kvar men till skillnad förslaget i promemorian att åldergränsen på 20 år ska vara kvar.

Samverkan med landstinget

Uppsala kommun svarade 2011 genom ett remissyttrande angående missbruksutredningen att man välkomnar förslaget att ta bort kravet att varje enskild kommun måste samtycka till landstingets sprututbytesverksamhet inom kommunen.

Socialnämnden som sedan 2015 har ansvar för Uppsala kommuns missbruksvård delar den uppfattningen men betonar att det bör finnas ett samförstånd och samarbete mellan kommunen och landstinget om en sprututbytesverksamhet. Sprututbytesverksamhet bör även i fortsättningen bedrivas tillsammans med ett stödjande arbete med hjälp till den enskilde att komma ur missbruket

I promemorian framhålls att en ökad satsning på sprututbytesverksamhet behöver göras för att förbättra hälsan hos sprutnarkomaner och att minska smittspridningen av blodburna infektioner. I Uppsala har det tidigare inte funnits en sprututbytesverksamhet, delvis p.g.a. en restriktiv hållning och en oro för att en sådan verksamhet kan leda till ett ökat injektionsmissbruk. Landstinget i Uppsala län har nu fattat beslut att inrätta en sådan verksamhet under 2016. Kommunfullmäktige i Uppsala kommun beslutade i januari 2014 att ställa sig bakom en ansökan från landstinget att inrätta en sprututbytesverksamhet.

Bosättningskrav

Socialnämnden delar bedömningen att bosättningskravet bör behållas för att delta i sprututbytesverksamhet med den motivering som framhålls i promemorian, att sprututbytet ska användas som kontaktyta för att slussa vidare till missbruks- och beroendevården. Det arbetet försvåras om berörda personer inte varaktigt uppehåller sig på orten.

Åldersgräns

I promemorian föreslås en ändring lagstiftningen med en sänkning av åldersgränsen från 20 till 18 år för att tillåta utlämnande av sprutor och kanyler. Socialnämnden ställer sig tveksam till en sänkning av åldersgränsen. Injektionsmissbruk är en allvarlig form av missbruk som innebär en fara för den enskildes liv genom drogen. Samhället bör även fortsättningsvis agera starkt emot missbruk av droger och särskilt tydligt behöver detta visas gentemot ungdomars droganvändande. Risker för att bli smittat av blodburna infektioner väger inte upp risken för att i närtid förstöra sitt liv och sin hälsa genom ett fortgående missbruk av droger.

Socialnämnden

Ingrid Burman
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2015-12-01

S2015/07589/FST

Socialdepartementet

Enheten för familj och sociala tjänster

Lina Pastorek

Telefon 08-405 51 21

Uppsala Kommun Socialnämnden
2015 -12- 04
Dnr: <i>SCN-2015-0392</i>
Handl: <i>1</i>

Ökad tillgänglighet till sprututbytesverksamheter i Sverige (Ds 2015:56)

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän (JO)
2. Åklagarmyndigheten
3. Polismyndigheten
4. Kriminalvården
5. Brottsförebyggande rådet
6. Socialstyrelsen
7. Inspektionen för vård och omsorg
8. Läkemedelsverket
9. Folkhälsomyndigheten
10. Myndigheten för vårdanalys
11. Statens Institutionsstyrelse
12. Barnombudsmannen
13. Göteborgs universitet
14. Linnéuniversitetet
15. Stockholms universitet (SORAD)
16. Örebro universitet
17. Göteborgs läns landsting
18. Kalmar läns landsting
19. Norrbottens läns landsting
20. Skåne läns landsting
21. Stockholms läns landsting
22. Uppsala läns landsting
23. Örebro läns landsting
24. Alingsås kommun
25. Bollnäs kommun
26. Botkyrka kommun
27. Eslövs kommun
28. Gotlands kommun

29. Grums kommun
30. Göteborgs kommun
31. Helsingborgs kommun
32. Härryda kommun
33. Jönköpings kommun
34. Kalmar kommun
35. Kiruna kommun
36. Klippan kommun
37. Kristianstads kommun
38. Landskrona kommun
39. Lindesbergs kommun
40. Ludvika kommun
41. Lunds kommun
42. Malmö kommun
43. Nyköpings kommun
44. Piteå kommun
45. Sandvikens kommun
46. Skara kommun
47. Stockholms kommun
48. Umeå kommun
49. Uppsala kommun
50. Vilhelmina kommun
51. Örebro kommun
52. Örnsköldsvik kommun
53. Östersunds kommun
54. Österåkers kommun
55. Sveriges Kommuner och Landsting
56. Maria Ungdom
57. Sprututbytet Malmö
58. Sprututbytet Lund
59. Sprututbytet Kristianstad
60. Sprututbytet Kalmar
61. Sprututbytet Helsingborg
62. Sprututbytet Stockholm
63. Smittskyddsläkarföreningen
64. Svensk förening för beroendemedicin
65. Svenska infektionsläkarföreningen
66. Stockholms Stadsmission
67. Föreningen Sveriges Socialchefer
68. Yrkesförbundet Sveriges Socialarbetare
69. Sveriges läkarförbund
70. IOGT-NTO
71. Junis (IOGT-NTO Ungdomsförbund)
72. Barnrättsbyrå

- 73. Verdandi
- 74. Riksförbundet narkotikafritt samhälle (RNS)
- 75. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)
- 76. Riksförbundet för hjälp åt narkotika- och läkemedelsberoende (RFHL)
- 77. Svenska brukarföreningen (SBF)
- 78. KRIS (Kriminellas revansch i samhället)
- 79. X-cons

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 1 mars 2016 i elektronisk form och då både i word- och pdf-format. Ange vårt diarienummer.

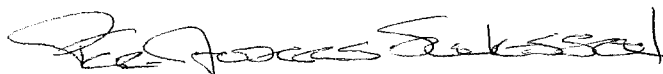
Remissvaren ska skickas till följande e-postadresser:
s.registrator@regeringskansliet.se och s.fst@regeringskansliet.se

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Per-Anders Sunesson
Departementsråd

Kopia till

Riksdagens utredningstjänst

